ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା
ଭାରତ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ
ଓଡିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କ୍ର.ନଂ. *651*　　　　　　　　　　ସପ୍ତାହକ୍ର.ସଂ. - 23　　　　　　　　　　ତାରିଖ-12.06.2018

(ସୌଜନ୍ୟ – ଓୟୁଏଟିସ୍ଥିତ କୃଷିପାଣିପାଗ ଉପବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶାସରକାରଙ୍କ କୃଷିନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

ଖରାଟିଆ ଚାଷ

- କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାକ୍ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଜମିର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଖରାଦିନିଆ ହଳ କରନ୍ତୁ | ଟ୍ରାକ୍ଟର କିମ୍ବା ପାୱାର ଟିଲରରେ ଚାଷ କଲେ ଗହୀର ଚାଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାଟି ଭଲଭାବରେ ତଳ ଉପର ହୋଇଥାଏ | ହଳ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଜମିରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଘାସ ଓ ମାଟି ଭିତରେ ଥିବା ପୋକର ଅଣ୍ଡା ଓ ଶୁକ ମଧ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି | ମୁଖ୍ୟ ଫସଲରେ ରୋଗ ଓ ପୋକର ମାତ୍ରା କମିଯାଏ |

ଖରିଫ ଧାନ

- ପାଟ ଜମିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନ ବୁଣନ୍ତୁ ଓ ଖାଲ ଜମିରେ ଜୁନ୍ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ଧାନ ବୁଣା ଶେଷ କରନ୍ତୁ |
- ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିବା ଜମିରେ ଖରିଫ ଋତୁ ପାଇଁ ତଳିଘରା ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ |
- ଏକ ଏକର ଜମି ରୋଇବାକୁ 10 ଡେସିମିଲ ଜମିରେ ତଳି ଘରା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ତଳି ଘରାକୁ ଭଲ ରପେ ଚାଷ କରି ଘାସ ବାଛି ମାଟି ଗୁମ୍ଭ କରନ୍ତୁ | 3 ଫୁଟ ଚଉଡା, 6 ଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚା ଓ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବାର ପଟି ତିଆରି କରନ୍ତୁ | ଦୁଇ ପଟି ମଝିରେ 1 ଫୁଟ ଓସାରର ଜଳ ସେଚନ ଓ ନିଷ୍କାସମ ପାଇଁ ନାଳ ରଖନ୍ତୁ |
- 10 ଡେସିମିଲି ତଳିଘାରେ 4 –ଝୁଡି ଗୋବର ଖତ 12 କିଗ୍ରା ସୁପର ଫସ୍ଫେଟ୍, ଓ 2 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ | 10 ଡେସିମିଲି ତଳିଘରାରେ 25 କିଗ୍ରା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ଖରିଫ ଧାନ ବୁଣିବା ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଜମି ସମତଳ କରି ହୁଡା ମରାମତି କରନ୍ତୁ |
- ବିଭାଗୀୟ ଧାନ ବୁଣିବା ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଜମି ସମତଳ କରି ହୁଡା ମରାମତି କରନ୍ତୁ |

  ଅତି ସଅଳ କିସମ -　କଳିଙ୍ଗ-3

  ସଅଳ କିସମ -　ଖଣ୍ଡଗିରୀ, ବନ୍ଦନା, ପଥରା, ପାରିଜାତ ଓ ଅନ୍ନଦା

  ମଧ୍ୟମ କିସମ -　ଏମ୍.ଟି.ୟୁ-1001, ଏମ୍.ଟିୟୁ-1010, କୋଣାର୍କ, ଗଜପତି, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଓ ଲଲାଟ

  ବିଳମ୍ବ କିସମ -　ସି.ଆର୍ – 1009, ସି.ଆର-1018, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ (ଏମଟିୟୁ-7029). ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ, ମହାନଦୀ, ପୂଜା, ରାମଚଣ୍ଡୀ, କାଞ୍ଚନ, ସାରଳା, ଦୂର୍ଗା ଓ ଲୁଣିଶ୍ରୀ
- ଅତି ସରୁ କିସମ – ସି.ଆର-1014 ଓ ବି.ପି.ଟି – 5204
- ନିଜର ଜମିର କିସମକୁ ନେଇ ଉପଯୁକ୍ତ କିସମର ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |

ଖରିଫ ଫସଲ ପାଇଁ ଯୋଜନା

- ବର୍ତ୍ତମାନ ଠାରୁ ନିଜ ଜମିର ପ୍ରକାର, ମାଟିର ଉର୍ବରତା, ସେଚଜଳର ସୁବିଧା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡିକର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଫସଲ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ |
- ସର୍ବଦା ପ୍ରାମାଣିକ ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରତି 3 ବର୍ଷରେ ବିହନକୁ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତୁ | ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅମଳ 15 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ |
- ଘରେ ସାଇତି ରଖିଥିବା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଗଜା ପରୀକ୍ଷା କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |

- ଫସଲ ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମାଟି ପରୀକ୍ଷା କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ବୃଷ୍ଟିପୁଷ୍ଟ ଢିପ ଜମିମାନଙ୍କରେ ଧାନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଧିକ ଅର୍ଥକରୀ ଅଣଧାନ ଫସଲ ଯଥା- ଡାଲି ଫସଲ, ତୈଳବିଜ ଫସଲ, କପା, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ, ପନିପରିବା ଆଦି ଏକକ ଫସଲ ଭାବେ ଅଥବା ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ଭାବେ ଚାଷ କରନ୍ତୁ |
- ଖାଲ ଜମିଗୁଡିକରେ ଅଧିକ ଘାସ ଦମନ ପାଇଁ ତୃଣନାଶକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |

ସବୁଜ ସାର

- ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ଷା ହୋଇଯାଇଛି | ସବୁଜସାର ବୁଣିବା ପାଇଁ ମାଟିର ବତର ଅନୁକୂଳ ଅଛି | ସବୁଜସାର ବ୍ୟବହାର କଲେ ମାଟିର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବଢ଼ିଥାଏ | ସାଧାରଣତଃ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଧାନଚାଷରେ ଅଧିକ ଅମଳପାଇଁ ଜମିରେ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି | କିନ୍ତୁ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ମାଟିର ଉର୍ବରତା ବଜାୟ ରଖିବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣର ଜୈବିକ ଖତ ଓ ସବୁଜ ସାର ମଧ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ | କଞ୍ଚା ଓ କଅଁଳ ସବୁଜ ଡ଼ାଳପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଜମିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେଲେ ତାହା ସଢ଼ିଯାଇ ଖତ ହୋଇଯାଏ | ଏହାକୁ ସବୁଜ ଖତ କୁହାଯାଏ |ସାଧାରଣତଃ ଧାନ ଜମିରେ ଧଣିଚା, ଛଣପଟ ଓ ବରଗୁଡ ଇତ୍ୟାଦି ଫସଲ ପୂର୍ବରୁ ସବୁଜ ଖତ ଫସଲ ହିସାବରେ ଚାଷ କରାଯାଏ | ସବୁଜ ଖତ ପାଇଁ ଫସଲକୁ କଢ ଧରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚଷି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ |
- ଜମିକୁ ଚାଷ କରି ଏକର ପ୍ରତି 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଯୋଗାଇବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ସୁପର ଫସଫେଟ ସାର ଭଲଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ଓ ଫସଫେଟ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଶୀଘ୍ର ଚେର ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ ଶାକାଣୁ ଭାତୁଡ଼ି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗଛ ଉଠେ | ଧାନ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ଭାବରେ ଖତ ଫସଲ ବୁଣାଯାଉଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ମଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ଏହାପରେ ଗହଳିଆ କରି ଏକର ପ୍ରତି 10 କିଗ୍ରା ହିସାବରେ ସବୁଜ ଖତ ଫସଲର ମଞ୍ଜି ବୁଣାଯାଏ | ବହଳିଆ ହୋଇ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗଛ ଉଠେ | ଧାନ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ଭାବରେ ଖତ ଫସଲ ବୁଣାଯାଉଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ମଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |

ମାଟି ପରୀକ୍ଷା

- ମାଟି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ ଠିକ୍ ଭାବେ ହେବା ଉଚିତ୍ |
- ଗୋଟିଏ ଏକର ଚକରୁ ଅନ୍ୟୁନ 5 ରୁ 6 ଟି ସ୍ଥାନରୁ ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |
- ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିରିକୃତ ଜାଗାରୁ ଘାସଲଟା ବାହାର କରନ୍ତୁ | ତାପରେ କୋଦାଳରେ ତେର୍ଚ୍ଛା ଭାବରେ ଚୋଟ ମାରି 6 ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଳନ୍ତୁ | ଖୁର୍ପି ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି ଖୋଳା ଜାଗାରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରି ତାକୁ ଗୋଟିଏ ପଲିଥିନ କିମ୍ବା କନା ମୁଣାରେ ରଖନ୍ତୁ |
- ଏହିପରି ଭାବରେ 5 ରୁ 6 ଟି ଜାଗାରୁ ମୋଟ 2.5 ରୁ 3 କିଗ୍ରା ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରି ଏକତ୍ର ମିଶାଇ ଗୁଣ୍ଡ କରି ଛାଇରେ ଶୁଖାନ୍ତୁ |
- ସମସ୍ତ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟିକୁ ଗୋଲାକାର ଭାବେ ଏକାଠି ରଖି 4 ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି 2 ବିପରୀତ ଭାଗକୁ ବାହାର କରିଦିଅନ୍ତୁ | ଏହିପରି ମାଟିକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରି 250 ରୁ 500 ଗ୍ରାମ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନମୁନା ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରି ପଲିଥିନ ମୁଣାରେ ରଖନ୍ତୁ |
- ନମୁନା ମାଟିରେ ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବିବରଣୀ ପତ୍ର ଲେଖି ଏଥି ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ କରି ପରୀକ୍ଷାଗାରକୁ ପଠାନ୍ତୁ |

ମାଟି ସଂଗ୍ରହ ସମୟରେ ଯତ୍ନ

- ହିଡ କଡରୁ ନମୁନା ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- ଖତଗଦା ଜାଗାରୁ ନମୁନା ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- ଗଛ ଛାଇରୁ ବା ମୂଳରୁ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- ଜମିରେ ଫସଲ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- ଓଦା ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ତାକୁ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ପରୀକ୍ଷାଗାରକୁ ପଠାନ୍ତୁ |

କୃଷି ଉପଦେଶ

ଖରିଫ ଧାନ

- ଅତି ସଅଳ କିସମ - କଳିଙ୍ଗ -3
- ସଅଳ କିସମ - ଖଣ୍ଡଗିରି, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ମନ୍ଦାକିନୀ, ବନ୍ଦନା, ପଥରା, ପାରିଜାତ ଓ ଅନ୍ନଦା

- ♠ ମଧ୍ୟମ କିସମ - ବିଣା ଧାନ 11, ପ୍ରତିଭା, ଏମ୍. ଟି. ୟୁ -1001, ଏମ୍. ଟି. ୟୁ -1010, କୋଣାର୍କ, ଗଜପତି, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଓ ଲଲାଟ
- ♠ ବିଳମ୍ବ କିସମ - ସି. ଆର୍ -1009, ସି. ଆର -1018, ସ୍ୱର୍ଣ (ଏମଟିୟୁ -7029), ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ, ମହାନଦୀ, ପୂଜା, ରାମଚ଼ଣ୍ଡୀ, କାଞ୍ଚନ, ସାରଳା, ଦୂର୍ଗା ଓ ଲୁଣିଶ୍ରୀ
- ♠ ଅତି ସରୁ କିସମ - ସି. ଆର -1014 ଓ ବି.ପି.ଟି -5204
- ♠ ନିଜର ଜମିର କିସମକୁ ନେଇ ଉପଯୁକ୍ତ କିସମର ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |

ଧାନ ବୁଣା

- ♠ ପାଟ ଜମିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନ ବୁଣନ୍ତୁ ଓ ଖାଲ ଜମିରେ ଜୁନ୍ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ଧାନ ବୁଣା ଶେଷ କରନ୍ତୁ |
- ♠ ଏକର ପ୍ରତି 30 କିଗ୍ରା ବିହନକୁ ଧାଡ଼ିବୁଣା କଲେ 15 ରୁ 20 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଗୋଜି ଲଙ୍ଗଳ ପଛପଟେ ବୁଣନ୍ତୁ |

ବିହନ ବିଶୋଧନ

- ♠ ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ ଭଲଭାବେ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଓ ବିହନକୁ ବିଶୋଧନ କରି ବୁଣନ୍ତୁ | 1 କିଗ୍ରା ବିହନ ପାଇଁ 3 ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ କିମ୍ବା ଟପ୍ସିନ୍ –ଏମ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ | ଡ୍ରମରେ କିମ୍ବା ମାଠିଆରେ ଅଧାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିହନ ପୁରାଇ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ବିଶୋଧକ ସେଥିରେ ମିଶାନ୍ତୁ | ମାଠିଆର ମିହଁକୁ କନାଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦକରି ଭଲଭାବରେ ତଳ ଉପର କରି ମିଶାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବିଶୋଧନ ଡ୍ରମର ଘୋଡ଼ଣୀ ବନ୍ଦକରି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ ଦ୍ୱାରା ଘୁରାଇ କିଛି ସମୟପରେ ଡ୍ରମର ମୁହଁଖୋଲି ବିହନକୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ |

ଧାନରେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

ଜମି	କିସମ	ଏନ୍.ପି.କେ.	ସମୟ
ମଧ୍ୟମ ଜମି	ଉନ୍ନତ କିସମ	50 -25 -25	ସବୁତକ ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଛଟାବୁଣା – ଶତକଡ଼ା 50 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ଧାଡ଼ିବୁଣା –ଶତକଡ଼ା 25 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର
ଖାଲ ଜମି	ଉନ୍ନତ କିସମ	80 -40 -40	ସବୁତକ ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଛଟାବୁଣା – ଶତକଡ଼ା 50 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ଧାଡ଼ିବୁଣା –ଶତକଡ଼ା 25 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ

- ♠ ବାଲିଆ ମାଟିରେ ପଟାସ୍ ସାରକୁ ପୁରା ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ଦୁଇ ଥରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଯଥା –ମୂଳସାର ଏବଂ ଅଧା ଲିଙ୍ଗ ସଂଚାର ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ♠ ସବୁଜ ସାରପାଇଁ ଧାନ ବୁଣିବା ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ଧଣିଚ଼ା ମିଶାଇ ଯାହାକି ଗଜା ହେବାର 35 ଦିନରେ କାଟି ଜମିରେ ମିଶାଇ ବେଉଷଣ କରନ୍ତୁ |

ଧାନର ଶୃଙ୍ଖଳା ତଳିଘରା

- ♠ ଜଳସେଚ଼ନର ସୁବାଧା ଥିବା ଜମିରେ ଖରଫ୍ ଋତୁ ପାଇଁ ଶୃଙ୍ଖଳା ତଳିଘେରା ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ |
- ♠ ଏକ ଏକର ଜମି ରୋଇବାକୁ 10 ଡ଼େସିମିଲ ଜମି ତଳି ଘରା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ♠ ତଳିଘରାକୁ ଭଲରୁପେ ଚ଼ାଷକରି ଘାସ ବାଛି ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ କରନ୍ତୁ | ତାନି ଫୁଟ ଚ଼ଉଡ଼ା, 6 ଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚା ଓ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବା କରି ପଟି ତିଆରି କରନ୍ତୁ | ଦୁଇ ପଟି ମଝିରେ 1 ଫୁଟ ଓସାରର ଜଳ ସେଚ଼ନ ଓ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ନାଳ ରଖନ୍ତୁ |
- ♠ 10 ଡ଼େସିମିଲି ତଳିଘେରାରେ 4 –ଝୁଡ଼ି ଗୋବର ଖତ, 12 କିଗ୍ରା ସୁପର ଫସଫେଟ୍ ଓ 2 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ | 10 ଡ଼େସିମିଲ୍ ତଳିଘେରାରେ 25 କିଗ୍ରା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |

ମକା

- ➢ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଞ୍ଚା ମକା ଫସଲ ଲକାଯାଇପାରିବ |
- ➢ ଉନ୍ନତ ବିହନ କିସମ ଯଥା ନଭଜୋତ, ଶକ୍ତି, ଡେକାନ୍-107, ଡେକାନ୍-109 ଆଦି କିସମ ନିକଟରେ ଥିବା କୃଷି ବିଭାଗର ବିହନ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |

- ଏକ ଏକର ଜମିରେ 6 କିଗ୍ରା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ଶେଷ ଓଡ ଚାଷ ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାର (32 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 16 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର) ର 3 ଭାଗରୁ ଭାଗେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ସବୁତକ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ଧାଡିକୁ ଧାଡି 45 ସେମି, ଗଛକୁ ଗଛ 20 ସେମି ଗଭୀରରେ ମଞ୍ଜି ପୋତନ୍ତୁ |

ଆଖୁ

- ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଆଖୁ 5 ମାସର ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଶୁଖିଲା ଆଖୁ ପତ୍ରକୁ ଆଖୁ ଗଛରୁ ଛଡାଇ ଦେଇ ଭେଳା ବାନ୍ଧନ୍ତୁ । ଦୁଇଧାଡିର ଆଖୁ ଗଛକୁ ଏକାଠି କରି ଭେଳା ବାନ୍ଧିଲେ ଆଖୁଗଛ ପବନରେ ପଡିଯାଏ ନାହିଁ । ଆଖୁ ଫସଲ ଲଗାଇବାର 105 ଦିନର ହୋଇଥିଲେ କୋଡାଖୁସା କରି ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି 33 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଓ 12 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରି ହୁଡା ଟେକି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଦିନର ତାପମାତ୍ରା ବଢିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଜମିରେ ବତର ଦେଖି ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଆଖୁ ଏକ ବର୍ଷିକିଆ ଫସଲ ହୋଇଥିବାରୁ କେବଳ ବର୍ଷା ଋତୁକୁ ଛାଡି ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ବିଶେଷ କରି ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଧିକ ଥାଏ । ଆଖୁ ଗଛର ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଜଳସେଚନ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ପିଲ ବାହାରିବା ସମୟ -36 ରୁ 100 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି 10 ଦିନରେ ଥରେ ଓ ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି -101 ରୁ 270 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି 7 ଦିନରେ ଥରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ଗଛମୂଳ ଓଦା ରହିବା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ନାଳି ଗୁଡିକୁ ଆଚ୍ଛାଦ କରନ୍ତୁ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଜଳାବାବରୁ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଶତକଡା 4 ଭାଗ (ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ 40 ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ) ପଟାସ୍ ସାର ପତ୍ରସିଂଚା କରନ୍ତୁ ।

ଖରାଟିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟମୂଖୀ

- ଫସଲରେ ଫଳବିନ୍ଧା ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି 250 ଶୁକ ସମତୁଲ ଏନ.ପି.ଭି 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଅପରାହ୍ନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି 500 ଗ୍ରାମ୍ ବିଟି ବୀଜାଣୁ କଲଚରକୁ 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଜୈବ କୀଟନାଶକରେ ଫଳବିନ୍ଧା ପୋକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନହେଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ଏଣ୍ଡୋସଲ୍ଫାନ କିମ୍ବା ପ୍ରୋଫେନଫସ୍ ମିଶାଇ ଏକର ପ୍ରତି 200 ଲିଟର କୀଟନାଶକ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ

ଫଳଚାଷ

ଓଡିଶାର ଜଳବାୟୁରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଫଳଚାଷ ଲାଭଜନକ ଭାବେ କରାଯାଇପାରିବ ଯଥା ଆମ୍ବ, ନଡିଆ, କଦଳୀ, କାଜୁବାଦାମ, ସପେଟା, ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦି | ଉଚ୍ଚ ଗଡାଣିଆ ବା ଅନୁର୍ବର ଜମିରେ ମଧ ଫଳଚାଷ ଲାଭଜନକ ଭାବେ କରାଯାଇପାରିବ | ବର୍ଷା ଋତୁ ଆରମ୍ଭରେ ଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ହେଲେ ଖରାଦିନରୁ ଗାତ ଖୋଳି ରଖିଦେବା ଦରକାର | ଗାତରୁ ବାହାରିଥିବା ମାଟି ଓ ଗାତ ଭଲଭାବେ ଖରା ଖାଇବା ଭଲ | ଆମ୍ବ, ନଡ଼ିଆ, କମଳା, ପିଜୁଳି, ପଣସ, ଲିଚୁ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଏକ ମିଟର ଗଭୀର ଓ ଏକ ମିଟର ଗୋଲେଇର ଗାତ ଓ କଦଳୀ ଓ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ପାଇଁ ଅଧ ମିଟର ଗଭୀର ଓ ଅଧ ମିଟର ଗୋଲେଇର ଗାତ ଦରକାର | ସପୁରୀ ପାଇଁ 30 ସେମି ଚଉଡା ଓ 15 ସେମି ଗଭୀରର ନାଳୀ ଖୋଳାଯାଏ |

- ଓଡ଼ିଶା ଜଳବାୟୁ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁମୋଦିତ କିସମ ହେଲା-
- ଆମ୍ବ – ବାଇଗଣପଲ୍ଲୀ, ତୋତାପରୀ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା, ନୀଲମ୍. ଲାଙ୍ଗ୍ରା, ଦଶେରୀ, କିଶାନଭୋଗ, ଆମ୍ରପଲ୍ଲୀ ଓ ହିମସାଗର
- କଦଳୀ –କାବୁଲି, ରୋବଷ୍ଟା, ପାଟକପୁରା, ଚ଼ମ୍ପା, ଗଜବନ୍ତଳ, ଅମୃତବଂଶୀ, ବତିଶବନ୍ତଳ
- ପିଜୁଳି –ଆହ୍ଲାବାଦ ସଫେଦ, ଲକ୍ଷ୍ନୌ 49, ବନାରସି ସିଡ଼ଲେସ୍, ଅର୍କ ମ୍ରିଦୁଲା, ଆହ୍ଲାବାଦ ସୁଖା, ଚ଼ିତିଦାର
- ନଡ଼ିଆ –ଡ଼େଙ୍ଗା ନଡ଼ିଆ –ଇଷ୍ଟକୋଷ୍ଟ ଟଲ୍, ଲାକ୍ଷାଦ୍ଵିପ ସାଦାରଣ, କୋଟିନ୍ ଚ଼ାଇନା, ଜାଭା, ଶ୍ୟାମ୍, ଫିଜି ଓ ଆଣ୍ଡାମାନ
  - — ବାଙ୍ଗର ନଡ଼ିଆ –ମାଳୟ, ନାଇଜେରିଆ, ସବୁଜ ବାମନ
  - — ସଙ୍କର –ଟିଡ଼ି (ଡ଼େଙ୍ଗା x ବାମନ) ଡ଼ିଟି (ବାମନ x ଡ଼େଙ୍ଗା)
- ସପୁରୀ — କ୍ୟୁ, କୁଇନ୍, ସିମାଚ଼ଳନ୍ ଓ ମରିସିଅସ୍
- କାଜୁ — ଭେଙ୍ଗୁଲା 1.4, ବିପିପି -4, ଭୁବନେଶ୍ଵର -1 ଓ ହାଇବ୍ରିଡ୍ -2 -17

ଗଛ ନିର୍ବାଚନ —

କଲମୀ ଗୁଡ଼ିକ ଭୂମି ପତନରୁ 20 -30 ସେମିରୁ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚା ହୋଇନଥିବା ଦରକାର | ଗଛରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଡ଼ାଳପତ୍ର ଓ ଚ଼େର ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଚ଼େତରଗୁଡ଼ିକ ଗଣ୍ଠି ଗଣ୍ଠିଆ ହୋଇ ନ ଥିବ |

ଆମ୍ବ –ଏକ ବର୍ଷିଆ କେନାବିହୀନ ସୁସ୍ଥ ସବଳ କଲମୀ ଗଛ

କଦଳୀ –ବଳିଷ୍ଠ ଖଣ୍ଡା ପୁଆ 300 ରୁ 400 ଓଜନର ପୁଆ, ଟିସୁ କଲ୍ଚର ପୁଆ

ପିଜୁଳି –ସୁସ୍ଥ, ସବଳ, ନିରୋଗ ଗୁଟି କଲମୀ ଗଛ ଓ ନଚେଡ୍ ଗଛ

ଅମୃତଭଣ୍ଡା –ମଞ୍ଜିରୁ ଚ଼ାରା ଗଛ

ନଡ଼ିଆ -12 ରୁ 18 ମାସିଆ ଚାରା ଗଛ

ସପୁରୀ –ମୂଳ ପୁଆ, କନ୍ଦା ପୁଆ ଓ ମୁକୁଟ ପୁଆ

ଖମ୍ବଆଳୁ

- ଉଭୟ ମେ ଓ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଖମ୍ବଆଳୁ ଲଗାଯାଏ |
- ଦେଶୀ ଆଳୁ – ଶ୍ରୀକୀର୍ତ୍ତି, ଶ୍ରୀରୁପା, ହାତୀଖୋଜ, ଛୋଟ ଖମ୍ବଆଳୁ –ଶ୍ରୀଲତା, ଶ୍ରୀକଳା, ଧଳା ଖମ୍ବଆଳୁ-ଶ୍ରୀଶୁଭ୍ରା, ଶ୍ରୀପ୍ରିୟା, ଶ୍ରୀଧନ୍ୟା ଆଦି କିସମ ଆମ ରାଜ୍ୟପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ |
- ଏକ ଏକର ଜମିପାଇଁ 8 – 10 କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଖମ୍ବଆଳୁ ଦରକାର ହୁଏ | ଏହି ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ 150 ରୁ 200 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ମୁଣ୍ଡା ବିହନ ଆକାରରେ ଲଗାନ୍ତୁ |
- ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚ଼ାଷ କରି ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ତିନି ଫୁଟ, ଗଛକୁ ଗଛ ତିନି ଫୁଟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଗାତ ଖୋଳନ୍ତୁ |
- ଗୋବର ଖତ ଏବଂ ଜମି ଉପରର ଉର୍ବର ମାଟି ସମ ପରିମାଣରେ ମିଶାଇ ଗାତ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୁରଣ କରନ୍ତୁ |
- ଏକ ଏକର ପ୍ରତି 32 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 24 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 32 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଲଗାଇବାବେଳେ ସମୁଦାୟ ସୁପର ଫସଫେଟ ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ ମାଟିତଳେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଲଗାଇବାବେଳେ ସମୁଦାୟ ସୁପର ଫସଫେଟ ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ ମାଟିତଳେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ମନ୍ଦାରେ ଖମ୍ବଆଳୁ ବିହନକୁ 5 -10 ସେମି ଗଭୀରରେ ପୋତନ୍ତୁ |
- ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଖମ୍ବଆଳୁ ଲଗାହୋଇଥିଲେ ବିହନ ଲଗା ହେବାପରେ ମନ୍ଦାକୁ ଶୁଖିଲା ନଡ଼ା, ତାଳପତ୍ର ବା ଘାସ (ମଲଚିଙ୍ଗ) ଦେଇ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖନ୍ତୁ |

ହଳଦୀ

- ଉଭୟ ମଇ ଓ ଜୁନ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହଳଦୀ ଲଗାଯାଇପାରିବ ।
- ରୋମା, ସୁରମା, ରଙ୍ଗ, ରଶ୍ମୀ ନାମରେ ଚାରୋଟି ହଳଦୀ କିସମ ଆମ ରାଜ୍ୟପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ।
- ଏକ ଏକର ପାଇଁ 8-10 କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ହଳଦୀ ଦରକାର ହୁଏ । ଏହି ଖଣ୍ଡ ଗୁଡିକୁ 2-3 ଟି ଆଖି ଥାଇ 20 ରୁ 25 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ହଳଦୀ ମୁଣ୍ଡା ଓ ଏଥିରୁ ବାହାରିଥିବା ପ୍ରଥମ ପୁଆ ବିହନ ଆକାରରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ଏକ ମିଟର ଓସାର, 15 ସେମି ଉଚ୍ଚା ଓ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବା ରଖି ପଟାଳୀମାନ କରନ୍ତୁ ।
- ଲଗାହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ ଶତକଡା 0.25 ମଙ୍କୋଜେବ ଓ ଶତକଡା 0.15 କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ଏବଂ ଶତକଡା 0.05 ମାଲାଥିଅନ୍ ମିଶ୍ରିତ ଔଷଧ ପାଣିରେ ଅଧ ଘଣ୍ଟାଏ ବୁଡାଇ ରଖି ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ବିହନକୁ ଛାଇରେ ଶୁଖାନ୍ତୁ ।
- ଶେଷ ଓଡ ଚାଷ ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 10 ଗାଡି (5 ଟନ୍) ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ଲଗାଇବା ପରେ ସିଆର ଓ ପଟାଳୀରେ 10 ଗାଡି ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ହଳଦୀ ଲଗାଇବାବେଳେ ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାରର (24 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 12 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ ଓ 16 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାରକୁ ତିନି ଥରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଅଦା ଲଗାଇବାବେଳେ ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାରର (50 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 40 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ ଓ 40 କିଗ୍ରା ପଟାସ) ସାରକୁ ତିନି ଥରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ମୂଳ ସାର ଭଲଭାବେ ପଟାଳୀର ଉପର ମାଟିରେ ମିଶେଇବା ପରେ ଅଦାକୁ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 25 ସେମି ଦୁରତା ରଖି 5 ସମି ଗଭୀରରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ଅଦା ଲଗାଇବାପରେ ପଟାଳୀ ମାନଙ୍କରେ ଶୁଖିଲା ନଡା ଆଦିକୁ ମଲ୍ଚିଙ୍ଗ ରପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭେଣ୍ଡି

- ❖ ବର୍ଷସାରା ଭେଣ୍ଡି ଲଗାଯାଇପାରେ |
- ❖ ଅତ୍ୟଧିକ ଖରା ହେଲେ କାଢ଼ ଝଡି ପଡ଼ିବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି |
- ❖ ଉନ୍ନତ କିସମ ବିହନ ଲଗାନ୍ତୁ | ଯଥା- ଉତ୍କଳ ଗୌରବ, ଅର୍କ ଅନାମିକା, ଉପହାର, ପର୍ବାଣୀ କ୍ରାନ୍ତି ଏବଂ ହାଇବ୍ରିଡ଼ କିସମ ଯଥା- ବର୍ଷା, ବିଜୟ, ବିଶାଳ, ତାରା, ଆଧୁନିକ, ଅତ୍ୟାଧୁନିକ, ସୁପ୍ରୀୟ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇପାରିବ |
- ❖ କିସମ ଅନୁସାରେ ଏକ ଏକର ପାଇଁ 5 ରୁ 6 କିଗ୍ରା ଉନ୍ନତ କିସମ ବିହନ ଓ 1250 ରୁ 1500 ଗ୍ରାମ୍ ଶଙ୍କର କିସମ ବିହନ ଦରକାର ହୁଏ |
- ❖ ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ସମତୁଲ କରନ୍ତୁ |
- ❖ ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 10 ଗାଡ଼ି (5 ଟନ୍) ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ❖ ବିହନ ଲଗାଇବାବେଳେ ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାର ଯଥା 45 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 25 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 30 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ଉନ୍ନତ କିସମ ପାଇଁ ଓ ୫0 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 40 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 40 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ଶଙ୍କର କିସମ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ❖ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି 30 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 30 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଉନ୍ନତ କିସମ ବହନ ଓ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି 60 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 45 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଶଙ୍କର କିସମ ବିହନର ମଞ୍ଜିକୁ 3 ସେମି ଗଭୀରରେ ପୋତନ୍ତୁ |

ଶଂଙ୍ଖ ସାରୁ

- ଲଗାଇବାର ଏକ ମାସପରେ ୫ କି.ଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଓ ୫ କି.ଗ୍ରା ପଟାସ ଧାଡିର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇ ପାଖରେ ଦେଇ ମାଟି ଟେକି ଦିଅନ୍ତୁ |

ଓଲୁଅ ଚାଷ

- ➢ ଜଳସେଚିତ ଓଲୁଆ ଫସଲ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ➢ ହାରାହାରୀ 400 ରୁ 600 ଗ୍ରାମ୍ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୋଟା ଓଲୁଅ ବିହନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । ମାତ୍ର ବଡ ବଡ ଓଲୁଅକୁ ଛୁରୀ କିମ୍ବା କୌଣସ୍ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ରର 400 ରୁ 600 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ଖଣ୍ଡ କାଟି ବିହନ ଆକାରରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ପ୍ରତି ବିହନ ଓଲୁଅ ଖଣ୍ଡରେ ଓଲୁଅ ଚୋପା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । କଞ୍ଚା ଗୋବର ଖତ ସହିତ କୀଟନାଶକ ମନୋକୋଟଫସ 0.05) ଏବଂ କବକନାଶକ (ମାଙ୍କୋଜେବ 0.2) ମିଶାଇ ଘୋଲକରି, ଘୋଳରେ ବିହନ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡିକୁ କିଛି ସମୟ ବୁଡାଇ 4 ରୁ 6 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳେ ।
- ➢ ଜମିକୁ ଭଲଭାବରେ ଦୁଇରୁ ତିନି ଓଡ ଗଭୀର ଚାଷ କରି ମାଟି ଗୁଣ୍ଡକରି ସମତଳ କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ଧାଡିକୁ ଧାଡି 90 ସେମି ଏବଂ ଗଛକୁ ଗଛ 90 ବ୍ୟବଧାନରେ 40 x 40x 40 ସେମି ଆକାରରେ ଗାତ ଖୋଳନ୍ତୁ । ଉର୍ବର ମାଟି ଏବଂ ଗୋବରଖତ ସମପରିମାଣରେ ମିସାଇ ଗାତର ଦୁଇତୃତୀୟାଂଶ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।
- ➢ ପ୍ରତି ଗାତରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବିହନ ଓଲୁଅ 4 ରୁ 6 ଇଞ୍ଚ ଗଭୀରରେ ସିଧାଭାବେ ପୋତନ୍ତୁ ।
- ➢ ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇଁ ଓଲୁଅ ଲଗାଇବା ପରେ ଗାତ ଗୁଡିକ ଛଣ କିମ୍ବା ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ କରନ୍ତୁ । ଉପଯୁକ୍ତ ଅମଳପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୫-10 ଟନ୍ ଗୋବର ଖତ ଜମିରେ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ➢ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାରର (60 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 40 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ ଓ 60 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର) ଅଧା ଶତକଡା 25 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଓ ପଟାସ ରାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

<u>କାଜୁ</u>

- କାଜୁରେ କାଣ୍ଡ ଓ ଚେର ବିନ୍ଧା ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଅଂଚଳରୁ ଶତକଡା 50 ଭାଗ ବକଳ ଗୋଳେଇ କରି ଛିଡାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଉକୁଣିଆ ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ମିଥାଇଲ୍ ଡିମେଟନ୍ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ |
- ଗଛମୂଳରୁ ଏକ ମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ପରିମିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅନାବନା ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ |

ଗଛ ପ୍ରତି 10 ରୁ 20 କିଗ୍ରା ଖତ, 750 ଗ୍ରାମ୍ ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 125 ଗ୍ରାମ୍ ଫସଫରସ୍ 125 ଗ୍ରାମ୍ ପଟାସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

ପୋଟଳ

- ➢ ପୋଟଳ ଫୁଲଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିବା ବେଳକୁ ଜମିକୁ ଘାସୁଆ ରଖାଯିବା ଉଚିତ | କାରଣ ଘାସ ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଓ ମାଟି ଉପରେ ମାଡୁଥିବା ଲତାର ଫଳକୁ ନିରାପଦରେ ଧରିରଖେ, ଏହାଦ୍ଵାରା ଫଳଗୁଡିକ ମାଟି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ନଷ୍ଟ ହୁଏ

ନାହିଁ |

- ଡେରିରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ପୋଟଳରେ ଫୁଲ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ କୋଡାଖୁସା କରି ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ |
- ତାପମାତ୍ରା ଅଧିକ ଥିବାଯୋଗୁଁ ପୋଟଳରେ କବକ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ଲାଗିବର ଦେଖାଯାଇଛି | ଏହାର ଦମନପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 1.5 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ କିମ୍ବା ମେଟାଲାକ୍ସିଲ୍ ଓ ମାଙ୍କୋଜେବ ମିଶ୍ରଣରୁ 1 ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ମୂଳ ମାଟି ଭଲ ଭାବରେ ଭିଜାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |

ଶାଗ

- ଖଡା ଶାଗ ବର୍ଷର ବାରମାସ ଯାକ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ |
- ପୋଇ ସବୁ ସମୟରେ ଚାଷ କରାଯାଇପାରିବ |
- ଶାଗ ଫସଲ ପାଇଁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ରେ ଥରେ ପାଣି ଦେବା ଦରକାର |
- ୨୫ ରୁ ୩୦ ଦିନ ଭିତରେ ଖଡା ଶାଗ ଅମଳ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ |

ସଜନା

- ପିକେଏମ -1, ପିକେଏମ -୨, ପୁନମୁରୁଙ୍ଗାଇ, କୋଡିକାଲ ମୁରୁଙ୍ଗାଇ ଆଦି ଉନ୍ନତ କିସମ ଚାଷ କରନ୍ତୁ |
- ଛୁଇଁବିନ୍ଧା ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି କ୍ରୀୟାଶୀଳ ସାରପର ସେଥ୍ରୀନ୍ 15 ଦିନ ଅନ୍ତରରେ 2 ଥର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ I

କଦଳୀ

- କବକ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗର ଦମନ ପାଇଁ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛକୁ ଉପାଡି ପୋଡି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ମୂଳକୁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ପ୍ରତି ଗଛ ମୂଳରେ 5 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ପୁଡିଆ କରି ରଖିଦିଅନ୍ତୁ I
- ପତ୍ରଦାଗ ରୋଗର ଦମନ ପାଇଁ ଶତକଡା 0.05 ଭାଗ ପ୍ରୋପିକୋନାଜଲ୍ ସହିତ କେତେ ବୁନ୍ଦା ଟିପଲ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ I
- କଦଳୀରେ ଜଉପୋକ ଦେଖାଗଲେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ଡାଇମେଥୋଏଟ୍ ପ୍ରତି ପତ୍ରକୋଣରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ I
- ସୂତ୍ରଜୀବ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ କଦଳୀ ଗଛ ଛୋଟ ହେବା ସହିତ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ବି କମି ଯାଇଥାଏ I ଏହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଗଛ ମୂଳରେ 30 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବୋଫୁରାନ୍ କିମ୍ବା 500 ଗ୍ରାମ୍ ନିମ ପିଡିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ I

ଅମୃତଭଣ୍ଡା

- ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଲଗାଇବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ |
- ହନିଡ୍ୟୁ, କୁର୍ଗ ହନି ଡ୍ୟୁ, କୋଏମ୍ବାଟୋର-1, କୋଏମ୍ବାଟୋର-2, ପୁଷା ଡେଲିସିଅସ, ପୁଷା ମେଜେଷ୍ଟିକ୍, ପୁଷା ଜାଏଣ୍ଟ ଆଦି କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ |
- 2.5 x 2.5 ମି ଦୂରତାରେ 0.5 x 0.5 x 0.5 ମିଟର ଗାତକରି ଗଛ ଲଗାନ୍ତୁ | ବଳିଷ୍ଠ ଓ ନିରୋଗ ତଳି କିମ୍ବା ଟିସୁ କଲଚଲ ତଳି ଲଗାନ୍ତୁ |
- ରୋଇବା ବେଳେ ଗାତ ପ୍ରତି 2 ଝୁଡି କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଦେଇ ଲଗାନ୍ତୁ | ଏହା ସହିତ 400 ଗ୍ରାମ୍ ସିଏଏନ୍, 250 ଗ୍ରାମ୍ ଓ 300 ଗ୍ରାମ୍ ଏମ୍.ଓ.ପି ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

ପନିପରିବା

- ଦିନର ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ଥିବା ଯୋଗୁଁ ବାଇଗଣରେ ଫଳପଚା ରୋଗ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି | ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି 10 ଲିଟର ପାଣିରେ 1 ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋସାଇକ୍ଲିନ୍ ମିଶାଇ ଗଛ ମୂଳରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ |
- ଦିନର ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା ଥିବା ଯୋଗୁଁ ବାଇଗଣରେ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି | ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 3 ଗ୍ରାମ୍ ଇଣ୍ଡୋଫିଲ୍ –ଏମ୍ 45 କିମ୍ବା 1.5 ଗ୍ରାମ୍ ଟସ୍ପିନ୍-ଏମ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ |
- ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଗରେ ଲଙ୍କା ଏବଂ କାପ୍ସିକମ୍ ଫସଲରେ ଉକୁଣିଆ ପୋକ ଲାଗିବାର ଦେଖାଯାଇଛି | ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 300 ମିଲି ଇଥିଅନ୍ କିମ୍ବା 400 ମିଲି କାର୍ବୋସଲଫାନ୍ କିମ୍ବା କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ କିମ୍ବା ଟ୍ରାୟୋଜୋଫସ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ |
- ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଗରେ ବାଇଗଣରେ ଫଳ ଓ କାଣ୍ଡ ବିନ୍ଧା ପୋକ ଲାଗିବାର ଦେଖାଯାଇଛି | 20,000 ଟ୍ରାଇକୋଗ୍ରାମା ପରାଶ୍ରୟୀ କୀଟ ଛାଡନ୍ତୁ କିମ୍ବା 300 ପିପିଏମ୍ ନିମ୍ବ ଜାତ କୀଟନାଶକ ବିଷକୁ ଏକର ପ୍ରତି 1 ଲିଟର ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଏହା ଛଡା ଏହି ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ସଙ୍ଗ ଏକର ପ୍ରତି 5ଟି ସଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯନ୍ତା ବସାନ୍ତୁ |
- କଖାରୁ ଓ କଲରାରେ ଫଳମାଛି ଲାଗିବାର ଦେଖାଯାଇଛି | ଏହାର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ଏଣ୍ଡୋସଲ୍ଫାନ କିମ୍ବା 3 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବାରିଲ୍ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ | କଖାରୁ ଲଗାଇବାବେଳେ ମନ୍ଦାରେ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ଗୁଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

- ପୋଟଳ ଫୁଲଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିବା ବେଳକୁ ଜମିକୁ ଘାସୁଆ ରଖାଯିବା ଉଚିତ | କାରଣ ଘାସ ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଓ ମାଟି ଉପରେ ମାଡିଥିବା ଲତାର ଫଳକୁ ନିରାପଦରେ ଧରିରଖେତ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଫଳଗୁଡିକ ମାଟି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ନଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ |

ପଶୁ ସମ୍ପଦ

- ଗର୍ଭିଣୀ ଗାଈ ବା ଛଡାକୁ ଦୈନିକ 30 ରୁ 50 ଗ୍ରାମ୍ ଧାତବ ଲବଣ ମିଶ୍ରିତ ଭିଟାମିନ ଗୁଣ୍ଡ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ଦୈନିକ ଖାଦ୍ୟରେ 50 ଗ୍ରାମ୍ ଲୁଣ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଘରର ସମସ୍ତ ପରିବା ଚୋପା ଓ ରୋଷେଇ ଘରର ବର୍ଜ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ବାହାରେ ନ ଫୋପାଡି ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ଥରେ କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଦୁଇ ଥର ଗାଧୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ପାଇଁ ଆଜୋଲା ଚାଷ କରନ୍ତୁ | ଅର୍ଥାତ୍ ଆଜୋଲାକୁ ଗୋଖାଦ୍ୟ ରପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ |
- ୟୁରିଆ ମିଶ୍ରିତ ନଡା ଉପଚାର କରି ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଗାଈଗୋରୁଙ୍କର ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଗୁହାଳରେ ପାଣି ଜମିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- କ୍ଷୀର ଦେବା ଗାଈଙ୍କୁ (2 ଲିଟର) ଏକ କିଗ୍ରା ଦାନା ସହିତ 50 ଗ୍ରାମ୍ ଖଣିଜ ଲବଣ ଦିଅନ୍ତୁ |
- <u>ଗୋଖାଦ୍ୟ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଆଜୋଲା ଚାଷ କରନ୍ତୁ</u> |
  - ପ୍ରତି ଆଜୋଲା ପିଟ୍ ପାଇଁ 2 ମିଟର ଲମ୍ବା, 2 ମିଟର ଚଉଡାର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ |
  - ଆଜୋଲା ଚାଷ କରିଥିଲେ ପ୍ରତି ପିଟ୍ ରୁ ଦୈନିକ ଅଧାକେଜି ରୁ ଏକ କେଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଜୋଲା ଅମଳ କରି ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ |
  - ନଡାର ସୁବିଧା ଥିଲେ ପିଡିଆ ମିଶ୍ରିତ ନଡା ଉପଚାର କରନ୍ତୁ | ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ ହେଲା ୟୁରିଆ 4 କେଜି, ପାଣି 50 ଲିଟର, ଓ ନଡା 100 କେଜି |ପିଡିଆମିଶ୍ରିତ ନଡା ଉପଚାରକୁ ଗର୍ଭ ଗାଈ ଓ ବାଛରୀଙ୍କୁ ଛାଡି ପଡିଆ ଗାଈ ଓ ଦୁଧିଳୀ ଗାଈଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ |
  - ଗୃହପାଳିତ ପ୍ରାଣୀ ମାନଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ପ୍ରତିଷେଧକ ଟୀକା ଦିଅନ୍ତୁ |
  - ଗାଈ ବା ଛଡା ଗରମ ଆସିବାର 12 ଘଣ୍ଟାରୁ 15 ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ କୃତ୍ରିମ ପ୍ରଜନନ କରାନ୍ତୁ |

ମତ୍ସ୍ୟ ସମ୍ପଦ

- ଛୋଟ ପୋଖରୀ ଗୁଡିକରେ ପାଣିର ଗଭୀରତା 1.5 ରୁ 2.0 ମି ଥିଲେ ଓ ବଡ ପୋଖରୀ ଗୁଡିକରେ ପାଣିର ଗଭୀରତା 2.0 ମି ରୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ମାଛ ଅମଳ କରି ନିଅନ୍ତୁ | ମାଛର ଚାହିଦା ମୁତାବକ ମାଛକୁ ଥରକୁ ଥର କରି ଅମଳ କରି ନିଅନ୍ତୁ |
- ପ୍ରଜନନ ଋତୁ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷା ଋତୁର 3 ରୁ 4 ମାସ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଶଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗଡିଆରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 1500 ରୁ 2000 କିଗ୍ରା ପ୍ରଜନନକ୍ଷମ ମାଇ ଓ ଅଣ୍ଡିରା ମାଛ ରଖିବାକୁ ପଡିଥାଏ |
- ପୋଖତା ମାଛମାନଙ୍କୁ 25 ରୁ 30 ପ୍ରତିଶତ ପୁଷ୍ଟିସାର ପୁରକ ଖାଦ୍ୟ ଗଚ୍ଛିତ ମାଛର ସମୁଦାୟ ଶରୀର ଓଜନର 2 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତୁ |
- ପୋଖତା ମାଛମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭାସମାନ ଖାଦ୍ୟ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ |
- ପ୍ରତି ଚାଷୀ ନିଜ ଫାର୍ମରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପୋଖତା ମାଛକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବେ | ତେବେ ବାଦାମ ପିଡିଆ ଓ କୁଣ୍ଡା ସହିତ 1 ପ୍ରତିଶତ ଭିଟାମିନ୍ ଓ ମିନେରାଲ୍ ମିଶ୍ରଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଭିଟାମିନ୍ ଇ.ଓ.ସି. ଖାଦ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ମାଛ ମାନଙ୍କର ପ୍ରଜନନଜନିତ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ |
- ପ୍ରତି ମାସରେ ପୋଖରୀର ପାଣି 20-25 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାଛମାନଙ୍କର ପ୍ରଜନନ ପାଇଁ ପରିପକ୍ୱତା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଓ ମାଛ ପ୍ରଜନନ ପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଆନ୍ତି |

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

- କୃଷି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିନା ଦେୟରେ କିଷାନ୍ କଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରର 1551 ନମ୍ବରକୁ ଫୋନ୍ କରନ୍ତୁ |

ଅନୁପମା ବଳିୟାରସିଂହ
ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି